

På väg mot 100- årsjubileet (1): Kallelse, uppdrag och karisma

I denna tid av förberedelser inför hundraårsjubileet, som vi har inlett med att hålla regionmöten, uppmuntrar prelaten oss att reflektera över Opus Deis identitet, historia och uppdrag. Artikelserien syftar till att fördjupa vår förståelse av karismen genom att belysa en av dess grundläggande aspekter: helgelsen av arbetet. I den första artikeln undersöker vi vad som är specifikt för Verket inom kyrkan och

utvecklar begreppen kallelse och uppdrag inom ramen för det vardagliga livet.

2025-01-31

I. Kallelse, uppdrag och karisma

I begynnelsen fanns Ordet. Allting blev till i Ordet och genom Ordet. Gud *kallar* allt som finns till *att vara*.

Guds fruktbara liv är ett liv i interpersonella relationer. De gudomliga utgåendena – alstrande och utandning – har som slutmål det personliga varat: Fadern avlar Sonen, Fadern och Sonen utandar den Helige Ande. När Gud skapar arbetar han enligt samma mönster: *han vill ha personliga varelser framför sig*, med Sonen som förebild och av kärlek. Om Gud kallar hela

universum till existens, är det för att han vill att personliga varelser ska få del av hans liv: fria varelser som kan lära känna honom och älska honom.

I viss mening är alltså hela världen ett resultat av en kallelse. Var och en av oss har personligen kallats till existens: med sitt eget ansikte, med sin egen röst, med sin ögonfärg. Var och en med sitt eget jag inför det gudomliga du. Det var därför Gud ville världen och skapade den: för att han tänkte på var och en av oss.

Kallelse: från fruktan till glädje

Ordet *kallelse* är ett ord som hör hemma i en familj, ett ord som ska användas av en fader. Ett ord som inte ska vara avlägset utan nära, ett ord som ska rikta sig till alla. Ett ord som avslöjar, kallar, inbjuder.

Faktum är att hela frälsningshistorien skulle kunna ses

som en kontinuerlig historia av kallelser, av oupphörliga rop som Gud i tid och rum har riktat till män och kvinnor på olika platser och under olika historiska epoker: till härskare och till vanliga människor, till hela städer, till folkstammar och till dess ättlingar.

Den helige Josemarías förkunnelse närmar oss till ordet kallelse och visar oss dess storhet och universella karaktär. Opus Deis grundare bidrog till att lyfta fram ordet kallelse i en tid, före Andra Vatikankonciliet, då det användes mer restriktivt. På så sätt återupplivade han många helgons läror och återgick till att tydligt tala om kallelsen som något som är gemensamt för alla människor.

Att begreppet *kallelse* förekom i den helige Josemarías *Vägen* och i hans predikningar kunde till en början orsaka en viss förvåning, och kanske

även en viss rädsla. Men snart förbyttes det i glädje av att höra i vilket sammanhang som han talade om kallelsen, nämligen det vanliga livet: studier och arbete, vänskap och familj, kulturella engagemang såväl som yrkeslivet. Förstådd på detta sätt gav kallelsen ljus och betydelse åt det som vid första anblicken inte verkade ha någon betydelse. Tack vare den helige Josemarías budskap har ordet *kallelse* för många män och kvinnor blivit ett ord som hör hemma i en familj, faderligt och tillgängligt.

»Kallelsen upptänder ett ljus som gör att vi upptäcker meningen med vårt liv. Det är att bli övertygad, genom trons strålgans, om skälet för vårt jordeliv. Vårt liv, det nuvarande, det som är bakom oss och det som ligger framför oss, får en ny dimension, ett djup som vi tidigare inte ens misstänkte fanns. Alla händelser och skeenden faller nu på sin verkliga

plats: vi förstår vart Herren vill föra oss och vi känner oss burna av den uppgift som anförtrotts åt oss.» (*När Kristus går förbi*, nr. 45).

Ingen är utesluten

Många som lyssnade till den helige Josemarías undervisning blev överraskade och entusiasmerade av hans insisterande på att det inte alltid är nödvändigt att ändra sin civilstatus, sitt arbete, sitt vardagsliv eller sin familjs omständigheter för att kunna hörsamma Guds kallelse. Istället är det just där som din kallelse skall få resonans, i en nutida mans eller kvinnas vanliga sammanhang. Kanske kommer denna kallelse när du minst väntar det, kanske till och med när du är inbegripen i något med dina jobbverktyg i händerna.

Den helige Josemaría talade om kallelsen inom ramen för en djup,

biblisk förståelse av det teologiska begreppet och gav det ett konkret-individuellt värde: Gud kallar varje människa att lära känna och älska honom. Vi är alla kallade att identifiera oss med hans Son och till att ta del av hans Ande. Vi existerar på grund av och för detta; alla, utan undantag: friska och sjuka, rika och fattiga, arbetare och intellektuella, vare sig vi är rikt utrustade att utföra vissa uppgifter eller mindre utrustade.

Kallelsen till att lära känna och älska vår Skapare, till att efterlikna hans människoblivne Son, eftersom vi har skapats *i Kristus*, har ett namn: det är kallelsen till *helighet*, det vill säga att delta i Guds liv, han som allena är helig. Varje människa tar emot denna kallelse, oavsett om hon redan är en del av Guds folk, av kyrkan, eller om hon bara är ämnad till att vara en del av den, även om hon ännu inte vet om det. Gud kallar alla,

utan undantag, att delta i hans liv. Kristus Jesus utgöt sitt blod, dog på korset och uppstod igen så att vårt gudomliga barnaskap, som fördunklats och nästan gått förlorat genom synden, kunde återupprättas och återetableras i honom.

Men om Gud kallar, är det alltid för att han ämnar oss för ett uppdrag, för att han vill anförtro oss en uppgift. Detta illustreras tydligt i frälsningshistorien. Gud riktar sitt ord till varje människa: gå, gör detta; gör vad jag skall visa dig; lämna detta land; tala i mitt namn; gå till den plats jag skall visa dig ... Det är nästan som att han vill säga: »Detta är vad jag skapade dig för!« I själva verket kan man säga att alla dessa specifika uppdrag är konkretiseringar av det ursprungliga uppdrag som Skaparen anförtro människan i Första Moseboken: »Herren Gud tog människan och

satte henne i Edens trädgård att
bruka och vårda den.» (1 Mos 2:15).

Den universella kallelsen till helighet
motsvaras av ett lika universellt
uppdrag: att forma sig själv till
Sonens avbild, att älska med
broderlig och sonlig kärlek och att
förkasta syndens verk. Att likna
Sonen är att delta i hans uppdrag, det
vill säga att ordna upp den värld som
har rubbats av människornas synder
och att leda den tillbaka till Fadern i
den helige Ande. Ett sådant uppdrag
har *ett förlopp i tid och rum*. Om
kallelsen utmanar och kräver ett
svar vid en specifik tidpunkt, sker
fullgörandet av ett uppdrag i sin tur
över tid: vi kommer att bli det vi är
kallade att vara och vi kommer att
förvandla världen så att den kan bli
vad Gud alltid har velat att den ska
vara.

Ett specifikt uppdrag i kyrkan

När Gud själv skapade världen öppnade han historien för möjligheten att *ta emot* sändningar. Det är Ordets sändning, utsänd av Fadern till världen för att anta mänsklig natur, för att fullborda skapelsen och återlösa människan från synden och återge henne en sons fulla värdighet i Sonen. Det är den Helige Andes sändning, utsänd till världen och till historien av Fadern och Sonen, för att forma de troende till Sonens avbild och att förena dem i Kristi kropp. Jesu Kristi kyrka föds ur dessa två sändningar och är som deras förlängning i historien (jfr Andra Vatikankonciliet, *Lumen gentium*, nr 2-4). Hela kyrkan är sammankallad och sänd: hon sammankallas i och med Jesu förkunnelse om Guds rike och sänds efter uppståndelsen till alla folk för att undervisa dem om evangeliet och

döpa dem i Faderns, Sonens och den helige Andes namn.

Kyrkan existerar och lever för detta uppdrag, och de olika uppdrag som den helige Ande har gett genom historien har alla samma syfte. Lika olika och vackra som jordens blommor, lika olika och vackra är de uppdrag som Gud har anförtrott åt så många helgon, åt oräkneliga kristna gemenskaper, åt lekmän och präster, åt ordensfolk: uppdrag som har bidragit och fortsätter att bidra till detta enda *missio Ecclesiae*.

»Guds trädgård är förvisso inte smyckad bara med martyrernas rosor utan också med jungfrurnas liljor, makarnas murgröna och änkornas violer. Mina älskade, ingen människa, oavsett ställning i livet behöver tvivla på sin kallelse. Kristus har lidit för alla. Det är sant som Skriften säger: *Han vill att alla människor kall räddas och komma till*

insikt om sanningen. (1Tim 2:4)« (Den helige Augustinus, Sermo 304, 3, 2).

När vi känner till den helige Josemarías liv och lyssnar till hans förkunnelse förstår vi att även han fick ett särskilt uppdrag från Gud – i kyrkan och med kyrkan. Genom att förklara hans helighet och peka på den som ett exempel, har läroämbetet erkänt det uppdrag som den helige Josemaría fick som en del av kyrkans eget uppdrag.

Strax efter att ha börjat sitt prästerliga arbete ville den helige Josemaría ge ett namn åt det uppdrag han hade fått av Gud, så att hans andliga söner och döttrar skulle kunna föra det vidare i historien: Opus Dei, Guds verk, *operatio Dei*. Han betonade det gudomliga initiativet och började tala om det som en grundläggning och pekade på den 2 oktober 1928 som »den dag då

Herren grundade sitt Verk». (*Apuntes íntimos*, nr. 306, 2-10-1931).

Hur brett och allmänt ett uppdrag inspirerad av den helige Ande än må vara i mänsklighetens historia – och Opus Deis uppdrag är verkligen det, till den grad att den helige Josemaría beskrev den som ett *hav utan stränder* – kommer varje ny grundläggning alltid att ha distinkta drag som rättfärdigar dess existens. Att söka efter dessa distinkta drag, efter det specifika i ett uppdrag eller en ny grundläggning, innebär inte att skilja det från andra initiativ som inspirerats av den helige Ande, utan snarare att lära känna det bättre. Därför kan Opus Deis särart inte definieras genom att kontrastera, genom att skilja det från vad andra gör eller inte gör, genom att framhäva skillnader eller dela upp verksamhetsområden. Det specifika hos dem som arbetar i Herrens vingård måste lyftas fram utan att

man någonsin förlorar hela kyrkans uppdrag ur sikte, i en attityd av enhet som söker gemenskap.

I alla nya grundläggningar råder en känslig balans mellan särart och tradition, mellan det som är eller verkar vara nytt och det som enligt det kristna budskapet nödvändigtvis måste förbli detsamma. Det finns uppgifter som kyrkan i sitt liv och i sin tradition erkänner som grundläggande för det uppdrag hon har fått av Kristus. Till exempel: att uppmana Guds folk till helighet och till att efterlikna Kristus, att lära dem att ha ett barns personliga relation med Gud, att sätta eukaristin i centrum för de troendes liv, att främja prästernas beredskap att förlåta synder, att förvalta sakramenten så att de tas emot med frukt, att påminna alla döpta om att de är apostlar i en värld som skall återvangeliseras, att sprida herdarnas och konciliernas lära i

allmänhet och påvarna i Roms lära i synnerhet ...

Hur kan vi förstå den *tro* som den helige Josemaría upplevde för hundra år sedan när han började med Opus Dei, och hur förstod han *det nya* som Opus Dei innebar?

Därför vill vi under dessa år som leder fram till hundraårsjubiléet av Opus Deis grundande (1928-2028) på nytt sätta oss in i och fördjupa oss i några av de specifika element som kännetecknar dess uppdrag, och än en gång undersöka de karismer som Gud har gett och ständigt ger till dess medlemmar så att detta uppdrag kan fullgöras.

"Inrikta världen på Gud genom arbete"

I många av den helige Josemarías texter talas det om den nya grundläggningens mål. Det är till

synes allmänna mål, eftersom de, som sig bör, bidrar till kyrkans allmänna bästa, till själarnas helgelse och till den kristna omvandlingen av världen. Och ändå är de mål som pekar mot ett specifikt, särskilt uppdrag, som upplyser hela tillvaron för dem som tar emot denna gudomliga kallelse. Ett uppdrag som vi till exempel skulle kunna uttrycka med dessa ord: Att "genom arbetet inrikta världen på Gud", eller: »Att omvandla den jordiska verkligheten genom att placera Jesu kors på dess topp, så att alla mänskliga aktiviteter, renade från synd, kan helgas inifrån och anta Kristi *form*«. I detta uppdrag, påpekar den helige Josemaría, kommer medlemmarna i Verket »att helga sig själva, helga andra och helga världen själv«. Både präster och lekmän bidrar till detta uppdrag, men med en exakt uppdelning: de förra måste framför allt tjäna de senare, eftersom detta uppdrag direkt och omedelbart

angår de troende lekmännen (jfr Andra Vatikankonciliet, *Lumen gentium*, nr 31, 36).

»Detta är den hemlighet bakom all helighet som jag har predikat så många år: Gud har kallat alla till att efterlikna Honom; och såväl ni som jag har kallats för att vi medan vi lever mitt i världen – som mannen på gatan! – skall kunna sätta Kristus vår Herre på toppen av all hederlig mänsklig verksamhet. Nu kan ni förstå ännu bättre att om någon av er inte skulle älska arbetet, sitt eget arbete, om han inte skulle känna sig verkligen engagerad i någon ädel jordisk verksamhet för att helga den, om han saknade ett yrkeskall, så skulle han aldrig på djupet kunna förstå den övernaturliga karaktär av den lära som jag förkunnar, just av den anledningen att han skulle sakna en oundgänglig förutsättning: att vara en arbetare.« (*Guds vänner*, nr. 58).

Den invokation som *Opus Deis* *Preces* ägnar åt att förbön *Ad sanctum Josephmariam, conditorem nostrum*, sammanfattar på samma gång på några få rader kärnan i dess budskap, arbetets centrala roll och dess specifika apostoliska och missionerande dimension: *Intercede pro famulis tuis, ut fideles spirítui Operis Dei, laborem sanctificemus et animas Christo lucrifacere quaeramus.*^[1]

Runt axeln *arbete i Kristus* tycks alla de andra aspekterna av det kristna perspektivet kretsa som den helige Josemaría såg belysta i den nya grundläggningen som Gud bad honom om: möjligheten att finna Gud och söka helighet i det *vardagliga* livet; den *universella* utsträckningen av kallelsen till helighet; efterliknandet av Jesu *fördolda liv* och den heliga familjen i Nasaret; den mycket speciella devotionen till *Sankt Josefs gestalt* –

hantverkaren, arbetaren – till den grad att medlemmarna i verket förnyar sin hängivenhet till Opus Dei på hans festdag; *det gudomliga barnskapet som ett deltagande i Sonens sändning* att försona allt med Fadern genom Anden; *vänskapens och förtrolighetens* apostolat som medlemmarna i denna institution är kallade att utöva med arbetskamrater och i sina sociala relationer; Opus Deis beständighet så länge det finns människor som arbetar på jorden ... Alla dessa aspekter är återsken av ett grundande ljus vars brännpunkt är en *ny förståelse* av den gudomliga dimensionen av det mänskliga arbetet.

Är det specifika i dess uppdrag, som beskrivs ovan, Opus Deis *karisma*? Vad är förhållandet mellan kallelse, uppdrag och karisma? I den heliga Skrift och i kyrkans historia har termen *karisma* en mycket bred

innebörd. Den syftar dock främst på ”en gåva som ges av Gud för att fullfölja ett uppdrag”. I denna mening föregår dynamiken *kallelse-uppdrag* begreppet karisma. Guds ord kallar för att anförtro *ett uppdrag*; sedan skänker Gud de karismer och gåvor som är nödvändiga för att utföra det. Ibland använder vi i dagligt tal ordet karisma för att också hänvisa till att ett uppdrag eller en viss spiritualitet är oförtjänt, för att ange att det är en Andens gåva, ett gudomligt initiativ: det är Gud som väcker, kallar, ger sin nåd, bistår, vägleder och faderligt söker den mänskliga personens gensvar.

»När Gud Vår Herre planerar något verk till förmån för mänskligheten, tänker han först och främst på de människor som han skall använda som sina redskap ... och förser dem med de lämpliga nådegåvorna. Denna övernaturliga övertygelse om

det gudomliga i företaget kommer så småningom att ge er en sådan intensiv entusiasm och kärlek till Verket att ni kommer att känna er mycket lyckliga över att offra er själva för att det skall bli verklighet.«
(*Instrucción*, 19-III-1934, nn. 48-49).

Gud ger människor Andens nådegåvor och karismer för att de ska kunna fullgöra det uppdrag som vi alla är kallade till: att vara heliga och identifiera oss med Kristus. Till dem som är kallade till ett särskilt uppdrag, till en särskild pastoral uppgift i kyrkan, ger Gud gåvor och karismer som är lämpliga för att utföra den. För att känna igen en ny grundläggning, och därmed också Opus Deis, specifika karisma är det nödvändigt att reflektera över dess uppdrag, så som den fastlades av dess grundare.

Man får inte glömma att *Opus Deis* uppdrag föregår dess institution. I

princip är detta uppdrag förenligt med olika kanoniska institutionella former, nuvarande eller framtida, så länge de gör det möjligt att i praktiken genomföra det som Gud bad grundaren om: att söka helighet och den gudomliga barnskapets fullhet mitt i världen, genom att utföra vanligt arbete, genom att inrikta alla mänskliga aktiviteter på Gud och omvandla dem för att ge dem *forma Christi*.

Att förstå och fördjupa Opus Deis uppdrag är slutligen en i viss mån outtömlig uppgift, helt enkelt därför att det är ett autentiskt *teologiskt* faktum som *har Gud som upphovsman*. Det är ett uppdrag som löper genom historien och som uppmuntras av Skaparanden, och som därför kan inspirera olika tider och situationer: det är en karisma som under historiens gång kommer att inkarneras av en mängd människor i en mängd olika

situationer. Uppdragets pneumatologiska dimension innebär att sättet att vara och leva för dem som förkroppsligar det kan definieras som en *anda* snarare än en bokstav. Det är därför Opus Dei har en anda, *Verkets anda*.

Att fördjupa innebörden av detta uppdrag och denna anda, så som den helige Josemaría såg den i sin personliga meditation och överförde den i sin förkunnelse, kommer att vara ämnet för nästa artikel.

[1] V /. Till den helige Josemaría, vår grundare.

R /. Bed för dina barn så att vi i trohet till Opus Deis anda helgar vårt arbete och söker vinna själar till Kristus.

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://dev.opusdei.org/sv-se/
article/pa-vag-mot-100-arsjubileet-1-
kallelse-uppdrag-och-karisma/](https://dev.opusdei.org/sv-se/article/pa-vag-mot-100-arsjubileet-1-kallelse-uppdrag-och-karisma/)
(2025-08-09)